

maður gangi ríkt eftir, að skýrslur þessar sjeu samdar að öllu leyti eftir þeirri fyrirmynd, sem gefin er í hinni nýju reglugjörð fyrir hreppstjóra. III

- d. Við reikninginn úr Suðurlingeyjarsýslu var ekkert að athuga.
- e. Við reikninginn úr Norðurlingeyjarsýslu var ekki annað að athuga, en að á nafna-skrám þeim, sem niðurlögnun sýsluvegagjaldsins er byggð á, vantar sumstaðar aldur verkfæra manna, og amtsráðið mælist því til þess, að sýslumaðurinn sjái um, að skýrslur þessar sjeu samdar að öllu leyti eftir fyrirmynd þeirri, sem gefin er í reglugjörð fyrir hreppstjóra.
- f. Við reikninginn úr Norðurmúlasýslu var það athugavert, að sýsluvegagjaldið hefir eigi verið innheimt úr sumum hreppum, jafnvel í 2 ár, og því síður varið til vegagjörðar. Amtsráðið áleit þetta hina mestu óreglu, og áminnir því al-varlega sýslumanninn um, fyrst að innheimta þetta sje, og svo að sjá til, að það komi að tilætluðum notum. (Framh. síðar).

— Brjef landshöfðingja til biskups um auglýsingu prestakalla og úttekt. — Með því að það virðist rjett, þá er prestaköllum er auglýst til veitingar, að skýra frá öllum þeim byrðum, er á þeim hvíla, vil jeg skora á yður, herra biskup, að geta eptirleidis í slíkum auglýsingum allra lána þeirra, er hafa verið veitt viðkomandi prestakalli, eða kirkjum þeim, er því fylgja, og að skýra nákvæmlega frá öllu því, er ákveðið hefir verið um vexti af sjerhverju láni og endurborgun þess, og um hve mikið stendur eptir af láninu, þá er auglýsingin er gefin út. 13. maí.

Jeg nota tækifærið til að taka fram, að það er vitaskuld, að hvort sem slíkar skýringar finnast í auglýsingunni eða ekki, ber, þá er prestakall er tekið út við presta-skipti, að grenslast nákvæmlega eptir skuldbindingum þeim, er á brauðinu hvíla, og að rann-saka, hvort hinn farandi prestur eigi nokkuð ógöldið af vöxtum og endurborgun slíkra lána, samkvæmt skilyrðum þeim, er ákveðin voru, þá er lánin voru veitt, og verður það skaði hins komandi prests, ef nokkuð er vanrækt í þessu tilliti.

— Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um harðærslán. — Með þóknanlegu brjefi frá í dag meðtók jeg tillögur amtsráðs suðurum-dæmisins um erindi, þar sem hlutaðeigandi sýslumaður spyr fyrir hönd sýslunefndarinnar í Borgarfjarðarsýslu, hvort hún geti fengið 16—20,000 kr. lán úr viðlagasjóði gegn 6% vöxtum og afborgun í 28 ár, til að ráða bót á neyð þeirri, sem vofir yfir sýslunni sök-um harðinda og fjenaðardauða. Vil jeg því tjá yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leið-beiningar og birtingar fyrir sýslunefndinni það, er nú segir: 8. júní.

Amtsráðið hefir tekið fram, að endurborgun svo mikils láns, sem beðið hefir verið um, muni verða Borgarfjarðarsýslu ofvaxin, þó lánið fengist með kjörum þeim, er beðið hefir verið um, enda liggi ekki fyrir ráðinu neinar svo ítarlegar skýrslur um ástandið í tjeðri sýslu, að það sje ljóst, að svo hátt lán sje óumflýjanlega nauðsynlegt til að afstýra hallæri. En við þetta bætist, að það virðist mjög ísjárvert, að draga í 28 ár, að endur-borga lán, er veitt er til að hjálpa sýslubúum þeim, er nú lifa, til að bera tjón, er þeir hafa orðið fyrir af völdum náttúrunnar, því af þessu mun leiða, að borgun og ávöxtun lánsins leggst að miklu leyti á aðra en þá, sem hafa notið þess, og álit jeg, að ekki beri að veita lengri endurborgunarfrest á slíkum lánum en 10 ár. Loksins má gera ráð

113 8. júní. — Fyrir álíkum beiðslum frá öðrum sýslum, þar sem jafnmikil eða álík harðindi munu hafa gengið sem í Borgarfjarðarsýslu og má ekki veita einni sýslu meiri hjálp úr viðlagasjóði en svo, að unnt verði, að sama skapi, að hjálpa öðrum sýslufjelögum, sem eins er ástatt fyrir. Af þessum ástæðum get jeg sem stendur að eins heitið sýslunefndinni svo miklu láni, sem hún, að fluguðum öllum ástæðum, og að fengnu samþykki amtsráðsins, treystir sjer til að endurborga á 10 árum, og að ávaxta með 4 af hundraði árlega, allt með því skilyrði, að viðlagasjóðurinn sje fær um að láta sýslunni lánið í tjei, án þess að láta önnur sýslufjelög, er eins kynni að vera ástatt fyrir, sitja á hakanum.

114 26. júní. — Brjef landshöföingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um ályktunarvald sýslunefndar. — Með brjefi frá 22. f. m. hafið þjer, herra amtmaður, sent mjer eptirrit eptir brjefi yðar s. d. til oddvita sýslunefndarinnar í Suðurmúlasýslu, þar sem þjer, samkvæmt 7. grein tilskipunar frá 4. maí 1872 um sveitastjórn, hafið fellt úr gildi fyrst um sinn ályktun sýslunefndarinnar í Suðurmúlasýslu frá 30. marz þ. á. um, að fiskiveidasamþykktir þær fyrir Reyðarfjörð, Norðfjörð og Fáskrúðsfjörð, er sýslunefndin 15. septbr. 1880 samþykkt, um 1 ár, skyldu halda gildi sínu, þangað til að þeim væri breytt á þann hátt, sem lög 14. desbr. 1877 mæla fyrir, og um, að oddvita sýslunefndarinnar skyldi falið að birta þetta í stjórnartíðindum, og hafið þjer þar að auki samkvæmt 37. grein tilskip. 74. maí 1872, lagt málið undir úrskurð minn.

Fyrir því vil jeg þjónustusamlega tjá yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að jeg samkvæmt ástæðum þeim, er til greindar eru í brjefi yðar frá 22. f. m. til oddvita sýslunefndarinnar í Suðurmúlasýslu, staðfesti úrskurð þann, er þetta brjef inniheldur, og er því hin fyrrnefnda ályktun sýslunefndarinnar frá 30. marz þ. á., að öllu leyti úr gildi felld.

115 26. júní. — Brjef landshöföingja til sýslumannsins í Skagafjarðarsýslu um laun hreppstjóra. — Útaf þóknanlegu brjefi yðar, herra sýslumaður, frá 5. þ. m. vil jeg tjá yður, að það að mínu áliti sje óhætt samkvæmt 1. og 15. grein laga 13. janúar þ. á. (A. 3) og ráðgjafabrjefi frá 22. febr. þ. á. (B. 60) að greiða hreppstjórum á manntalsþingum þessa árs þóknun fyrir tímabilið frá 1. jan. til fardaga þ. á., er nemi ^{157/365} af 1 kr. eða 43 a. fyrir hvern búandi mann innanhrepps, sem býr á jörð eða jarðarparti, sem metinn sje til dýrleika eigi minna en 5 hundruð eptir gildandi jarðarmati.

116 26. júní. — Brjef landshöföingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um hallærislán. — Með brjefi dagsettu í gær hafið þjer, herra amtmaður, sent hingað skýrslu frá sýslumönnunum í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu og í Dalasýslu um hallæri og hungursneyð, er vöfa virðist yfir sýslubúum þeirra, ef eigi verður reynt að reisa þar skorður við með skjótri hjálp; hafið þjer getið þess í brjefinu, að á amtsráðsfundi þeim, sem kveðið sje á, að halda í Stykkishólmi 18. júlí næstkómandi, muni samkvæmt tilsk. 4. maí 1872, 39. gr. verða um það rætt, hvað gjöra beri í þessu efni; en jafnframt hafið þjer tekið fram, að yður þyki óvíst, að mál þetta þoli svo langan drátt, en að yður virðist það áriðandi, að sýslumönnunum yrði frá því skýrt með póstskipisferð þeirri til vesturlandsins, er hjeðan hefst 2. júlí, hværrar aðstoðar þeir megi vænta sjer af landstjórnar-